ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1956

Vyhlásené: 23.12.1956 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

63

Zákon

z 19. decembra 1956,

ktorým sa mení a doplňuje trestný zákon č. 86/1950 Zb.

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Trest odňatia slobody na doživotie, stanovený v trestnom zákone, sa zrušuje; namiesto neho nastupuje trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov.

Čl. II

Kde sa v osobitnej časti trestného zákona stanoví trest smrti ako jediný trest, stanoví sa vedľa neho tiež trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov.

Čl. III

Zrušujú sa všetky ustanovenia osobitnej časti trestného zákona, pokiaľ stanovia,

a) že podmienečné odsúdenie je vylúčené,

b) že zníženie trestu je vylúčené,

c) povinnosť uložiť peňažný trest,

d) povinnosť vysloviť prepadnutie majetku,

e) možnosť vysloviť stratu štátneho občianstva, ako aj tie ustanovenia všeobecnej časti trestného zákona, ktoré sa na ustanovenia uvedené pod písm. a) a b) odvolávajú.

Čl. IV

Všeobecná časť trestného zákona sa mení a doplňuje ďalej takto:

1. V § 14 ods. 2 sa slová „združovania proti republike (§§ 79 a 80), sabotáže podľa § 84," nahradzujú slovami „podvracania republiky (§ 79a), teroru (§ 80a), záškodníctva (§ 84), sabotáže (§ 85)," a slová „vraždy na ústavnom činiteľovi (§ 104), ublíženia ústavnému činiteľovi na zdraví (§§ 105 a 106), spolčenia na útok na ústavného činiteľa (§ 107), násilia na ústavnom činiteľovi (§ 108), osobovania si právomoci ústavného činiteľa (§ 109)," sa škrtajú; za slová „obchodu so ženami (§ 243)" sa vkladajú slová „a kupliarstva (§ 243a)".
2. Za § 17 sa vkladá § 17a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 17a
Upustenie od potrestania

Súd môže upustiť od potrestania, ak ide o trestný čin menšieho významu a páchateľ ináč vedie riadny život pracujúceho človeka; ak upustí súd od potrestania, hľadí sa na páchateľa, ako by nebol odsúdený.“

3. V § 18 ods. 2 sa škrtá písmeno a).

4. § 19 ods. 1 znie:

„(1) Pri výmere trestu prihliadne súd na stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, najmä z hľadiska spôsobu vykonania trestného činu, jeho následkov, miery zavinenia, osoby páchateľa, možnosti jeho nápravy a okolností priťažujúcich a poľahčujúcich.“

5. V § 21 písm. a) sa slová „ktorý je blízky nepríčetnosti“ nahradzujú slovami „zmenšenej príčetnosti“.

6. § 22 ods. 2 až 4 znie:

„(2) Ak odsudzuje súd páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal skôr, než bol v prvej stolici vyhlásený odsudzujúci rozsudok o inom jeho trestnom čine, uloží dodatkový trest, ktorým doplní trest skôr uložený tak, ako by išlo o úhrnný trest podľa odseku 1. Ďalší trest však súd neuloží, ak je toho názoru, že trest skôr uložený je dostatočný; aj v tomto prípade rozhodne znovu o podmienečnom odsúdení (§ 26).

(3) Ak predchádzajúcim rozsudkom bolo uložené nápravné opatrenie a súd ukladajúci dodatkový trest neuloží ďalšie nápravné opatrenie, zruší pôvodne uložené nápravné opatrenie a vymeria primeraný trest za oba trestné činy ako úhrnný trest podľa odseku 1.

(4) Ustanovenie o dodatkovom treste sa nepoužije, ak sa, pokiaľ ide o predchádzajúce odsúdenie, na páchateľa hľadí, akoby nebol odsúdený.“

7. § 24 ods. 1 znie:

„(1) Súd podmienečne odloží výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak je vzhľadom na predchádzajúci život páchateľa a na okolnosti prípadu dôvodne toho názoru, že účel trestu sa dosiahne i bez jeho výkonu.“

8. § 25 ods. 1 prvá veta znie: „Pri podmienečnom odsúdení určí súd skúšobnú dobu na jeden až tri roky; ak však odloží výkon trestu odňatia slobody prevyšujúceho jeden rok, určí skúšobnú dobu na dva až päť rokov.“

K § 25 sa pripojuje odsek 3, ktorý znie:

„(3) Doba, po ktorú podmienečne odsúdený v skúšobnej dobe viedol riadny život pracujúceho človeka a vyhovel uloženým podmienkam, sa započítava do skúšobnej doby novourčenej pri podmienečnom odsúdení pre ten istý skutok alebo do skúšobnej doby určenej podľa § 26.“

9. § 27 ods. 1 na konci sa dopĺňuje ďalšou vetou, ktorá znie:

„Ak vysloví súd, že sa podmienečne odsúdený osvedčil, rozhodne zároveň, či sa vykoná zvyšok neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu; náhradný trest odňatia slobody za nevymožiteľný peňažný trest sa v tomto prípade nevykoná.“

10. § 29 ods. 2 a 4 sa zrušujú. V odseku 3 sa škrtá prvá veta za bodkočiarkou a druhá veta a označenie tohto odseku sa mení na odsek 2.

11. V § 30 ods. 1 sa slová „závažnosť poľahčujúcich okolností“ nahradzujú slovami „stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť“.

12. K § 31 sa pripojuje odsek 2, ktorý znie:

„(2) Trest odňatia slobody uložený páchateľovi za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol na ňom vykonaný iný trest odňatia slobody, nesmie spolu s týmto trestom, a ak bol taký trest už čiastočne vykonaný, spolu s jeho zvyškom, robiť viac než dvadsaťpäť rokov.“

13. § 36 včítane nadpisu sa zrušuje.

14. § 37 znie:

„(1) Namiesto trestu odňatia slobody, ktorý by neprevyšoval šesť mesiacov, uloží súd páchateľovi nápravné opatrenie na jeden mesiac až jeden rok, ak je toho názoru, že na dosiahnutie účelu trestu postačí tento trest.

(2) Nápravné opatrenie nemožno uložiť

a) vojakovi v činnej službe,

b) príslušníkovi vojensky organizovaného alebo iného sboru, ktorého príslušníci podliehajú podľa osobitných zákonov ustanoveniam o vojenských trestných činoch, v činnej službe,

c) vojnovému zajatcovi, alebo

d) ak sú tu iné okolnosti, ktoré bránia výkonu tohto trestu.“

15. § 42 včítane nadpisu sa zrušuje.

16. § 43 znie:

„Súd vysloví stratu čestných práv občianskych, ak odsudzuje páchateľa na trest smrti. Vzhľadom na závažnosť činu a zavržiteľnosť pohnútok môže súd stratu čestných práv občianskych vysloviť tiež, ak odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.“

17. § 44 znie:

„(1) Strata čestných práv občianskych záleží v tom, že odsúdený stráca

a) právo volebné,

b) právo zastávať funkciu sudcu a sudcu z ľudu,

c) vedecké a umelecké hodnosti,

d) československé vyznamenania a čestné uznania, právo nosiť cudzozemské vyznamenania a právo užívať cudzozemské čestné tituly.

(2) Súd môže vysloviť stratu všetkých práv uvedených v odseku 1 alebo len niektorého z nich.

(3) Strata práv uvedených v odseku 1 písm. a) a b) trvá po dobu, dokiaľ nebol trest odňatia slobody odpykaný alebo odpustený alebo jeho výkon premlčaný; súd však môže vysloviť, že táto strata trvá ešte po odpykaní trestu odňatia slobody, a to až po dobu piatich rokov. Strata práv uvedených v písm. c) a d) je vždy trvalá.“

18. § 46 ods. 1 až 3 znie:

„(1) Súd vysloví stratu vojenskej hodnosti, ak ukladá trest vylúčenia z vojska.

(2) Vzhľadom na závažnosť činu a zavržiteľnosť pohnútok môže súd vysloviť stratu vojenskej hodnosti, ak odsudzuje páchateľa za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.

(3) Vojenský súd a vojenské kolégium Najvyššieho súdu môžu vysloviť stratu vojenskej hodnosti tiež, ak to vzhľadom na spáchaný trestný čin vyžadujú záujmy služby.“
Označenie doterajšieho odseku 2 sa mení na odsek 4.

19. § 47 ods. 1 až 3 znie:

„(1) Súd môže vzhľadom na povahu a závažnosť činu a pomery páchateľa vysloviť prepadnutie majetku, ak odsudzuje páchateľa na trest smrti alebo za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky.

(2) Prepadnutie majetku postihuje páchateľov majetok celý alebo tú jeho časť, ktorú súd určí; prepadnutie sa však nevzťahuje na prostriedky alebo veci, ktoré sú nevyhnutne potrebné na ukojenie životných potrieb páchateľa alebo osôb, o ktorých výživu alebo výchovu je páchateľ povinný podľa zákona sa starať.

(3) Výrokom o prepadnutí majetku zaniká zákonné majetkové spoločenstvo.“
Označenie doterajšieho odseku 3 sa mení na odsek 4.

20. § 48 ods. 1 znie:

„(1) Spolu s trestom odňatia slobody môže súd uložiť tiež peňažný trest, ak prejavil páchateľ úmyselným trestným činom nepriateľstvo k ľudovodemokratickému poriadku alebo ak spáchal trestný čin zo ziskuchtivosti. Peňažný trest sa neuloží, ak je zrejmé, že by bol nevymožiteľný. Vedľa trestu prepadnutia majetku peňažný trest uložiť nemožno.“

§ 48 ods. 2 druhá veta znie: „Peňažný trest sa vymeria sumou od 100 Kčs do 50 000 Kčs.“

21. V § 51 ods. 1 a 2 sa škrtajú slová „dočasne alebo navždy“ a v odseku 2 sa škrtá písmeno c).

§ 51 ods. 3 veta pred bodkočiarkou znie: „Zákaz uvedený v odseku 1 alebo 2 určí súd na jeden až desať rokov.“

22. V § 53 sa škrtajú slová „dočasne alebo navždy“.
K § 53 sa pripojuje odsek 2, ktorý znie:

„(2) Zákaz uvedený v odseku 1 určí súd na tri až desať rokov; doba výkonu trestu odňatia slobody sa do tejto doby nezapočítava.“

23. V § 55 ods. 1 sa slová „spravidla vyhlási“ nahradzujú slovami „môže vyhlásiť“.

24. § 58 znie:
„Súd môže upustiť od potrestania u mladistvého tiež,

a) ak nemohol mladistvý z ospravedlniteľného dôvodu úplne rozpoznať, že jeho konanie je pre spoločnosť nebezpečné,

b) ak ide o trestný čin menšieho významu, alebo

c) ak je súd toho názoru, že ochranná výchova, ktorú zároveň nariaďuje, splní účel trestu.“

25. V § 59 sa škrtá písmeno b).

26. § 61 ods. 1 znie:

„(1) Súd môže u mladistvého vysloviť podmienečné odsúdenie, ak neprevyšuje uložený trest odňatia slobody tri roky. Skúšobnú dobu určí na jeden až tri roky.“

27. V § 64 ods. 1 sa slová „združovania proti republike (§§ 79 a 80), sabotáže (§§ 84 a 85),“ nahradzujú slovami „podvracania republiky (§ 79a), teroru (§ 80a), záškodníctva (§ 84), sabotáže (§ 85),“ a slová „spolčenia na útok na ústavného činiteľa (§ 107), ohrozenia jednotného hospodárskeho plánu podľa § 135,“ sa škrtajú.

28. Za § 64 sa vkladá § 64a, ktorý včítane nadpisu znie:

"§ 64a
Zánik nebezpečnosti činu pre spoločnosť

Trestnosť činu zaniká, ak nebezpečnosť činu pre spoločnosť už prestala.“

29. § 67 ods. 1 písm. a) až c) znie:

„a) desať rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci päť rokov,

b) päť rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody prevyšujúci jeden rok,

c) troch rokov, ak ide o odsúdenie na trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok.“

30. § 68 ods. 1 sa doplňuje slovami: „a zvyšok neodpykaného trestu zákazu činnosti a zákazu pobytu sa nevykoná.“

31. V § 70 ods. 1 veta za bodkočiarkou znie: „súd môže tak urobiť aj vtedy, ak spáchal páchateľ trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a jeho pobyt na slobode je nebezpečný alebo ak spáchal páchateľ, ktorý sa oddáva nadmiernemu požívaniu alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov, trestný čin v opilosti alebo v inom podobnom opojení alebo trestný čin opilstva.“

32. § 73 ods. 1 veta za bodkočiarkou znie: „ak to vyžaduje záujem chovanca, možno ju predĺžiť do dovŕšenia devätnásteho roku.“

33. V § 74 ods. 1 sa slová „vysloví súd spravidla“ nahradzujú slovami „môže súd vysloviť“.

34. V § 76 ods. 3 sa škrtá písmeno c) a v ods. 4 sa pred slovo „páchaním“ vkladá slovo „sústavným“.

Čl. V

Osobitná časť trestného zákona sa mení a doplňuje ďalej takto:

1. § 78 ods. 1 a 2 znie:

„(1) Kto sa pokúsi obzvlášť nebezpečným konaním zničiť samostatnosť republiky, zničiť alebo rozvrátiť jej ľudovodemokratické štátne zriadenie alebo spoločenský poriadok, zničiť vymoženosti pracujúceho ľudu dosiahnuté pri výstavbe socializmu, zničiť alebo rozvrátiť územnú celistvosť republiky alebo podlomiť jej obranyschopnosť, potresce sa odňatím slobody na desať až dvadsaťpäť rokov.

(2) Kto

a) na čin uvedený v odseku 1 s niekým sa spolčí, alebo

b) pre taký čin vojde do styku s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom,

potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov.“

§ 78 ods. 3 písm. b) znie:

„b) ak sú takým činom značnou mierou ohrozené samostatnosť republiky, jej ľudovodemokratické štátne zriadenie, spoločenský poriadok, vymoženosti pracujúceho ľudu dosiahnuté pri výstavbe socializmu, územná celistvosť alebo obranyschopnosť republiky,

“.

V § 78 ods. 3 sa škrtá písmeno c); označenie doterajších písmen d), e) a f) sa mení na písmená c), d) a e).

2. §§ 79 a 80 včítane nadpisu sa zrušujú.

3. Za § 78 sa vkladá § 79a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 79a
Podvracanie republiky

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku vykonáva podvratnú činnosť proti samostatnosti republiky, proti jej ľudovodemokratickému štátnemu zriadeniu alebo spoločenskému poriadku, proti vymoženostiam pracujúceho ľudu dosiahnutým pri výstavbe socializmu, proti územnej celistvosti alebo obranyschopnosti republiky, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

(2) Rovnako sa potresce, kto

a) pre čin uvedený v odseku 1 založí organizáciu, alebo

b) na taký čin sa spolčí s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom alebo s nimi pre taký čin vojde do styku.

(3) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 za zvýšeného ohrozenia vlasti, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(4) Kto sa na čin uvedený v odseku 1 až 3 s niekým spolčí, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.“

4. Za § 79a sa vkladá § 80a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 80a
Teror

(1) Kto v úmysle odstrašiť niekoho od aktívnej účasti na budovaní ľudovodemokratickej republiky alebo mu takú činnosť znemožniť, ublíži niekomu na zdraví alebo spôsobí citeľnú škodu na majetku alebo inú ťažkú ujmu alebo sa o to pokúsi, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak je takým činom spôsobená rozsiahla škoda na majetku,

c) ak spácha taký čin v úmysle spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví,

d) ak má taký čin za následok ťažkú ujmu na zdraví, alebo

e) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 v úmysle spôsobiť smrť, alebo

b) ak je takým činom ohrozený život mnohých ľudí alebo ak má taký čin za následok smrť.

(4) Kto sa na čin uvedený v odseku 1 alebo 2 s niekým spolčí, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov; kto sa s niekým spolčí na čin uvedený v odseku 3, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(5) Kto niekomu v úmysle odstrašiť ho od aktívnej účasti na budovaní ľudovodemokratickej republiky alebo mu takú činnosť znemožniť vyhráža, že jemu alebo blízkej osobe spôsobí smrť, ublíženie na zdraví, citeľnú škodu na majetku alebo inú ťažkú ujmu, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov.“

5. § 81 ods. 1 znie:

„(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku

a) verejne alebo najmenej dve osoby poburuje proti republike, proti jej samostatnosti, ľudovodemokratickému štátnemu zriadeniu alebo spoločenskému poriadku, proti vymoženostiam pracujúceho ľudu dosiahnutým pri výstavbe socializmu, proti územnej celistvosti alebo obranyschopnosti republiky, alebo

b) úmyselne umožňuje alebo uľahčuje šírenie takého poburujúceho prejavu,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.“

Nadpis sa umiesti pod § 81.

6. § 82 sa zrušuje.

7. § 84 včítane nadpisu znie:

„§ 84
Záškodníctvo

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku zničí, poškodí alebo urobí neupotrebiteľným majetok, ktorý je v socialistickom vlastníctve, v úmysle mariť alebo sťažovať

a) prevádzku alebo rozvoj národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, alebo

b) prevádzku dôležitého všeobecne prospešného zariadenia,

potresce sa odňatím slobody na päť až dvadsať rokov.

(2) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 zmarené alebo značnou mierou sťažené vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v obzvlášť dôležitom úseku,

b) ak sú takým činom značnou mierou ohrozené dôležité záujmy obrany vlasti,

c) ak je takým činom ohrozený život mnohých ľudí alebo ak má taký čin za následok smrť, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Kto sa na čin uvedený v odseku 1 alebo 2 s niekým spolčí, potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.“

8. § 85 včítane nadpisu znie:

„§ 85
Sabotáž

(1) Kto z nepriateľstva k ľudovodemokratickému poriadku nesplní alebo poruší povinnosť svojho povolania, zamestnania alebo svojej služby alebo plnenie takej povinnosti obchádza alebo sa dopustí iného konania v úmysle

a) mariť alebo sťažovať vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v niektorom úseku, alebo

b) spôsobiť vážnu poruchu v činnosti úradu alebo iného verejného orgánu, národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora,

potresce sa odňatím slobody na tri až desať rokov.

(2) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou sťažené vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v obzvlášť dôležitom úseku,

b) ak je v činnosti úradu alebo iného verejného orgánu, národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora skutočne spôsobená vážna porucha, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak sú činom uvedeným v odseku 1 značnou mierou ohrozené dôležité záujmy obrany vlasti,

b) ak je takým činom zmarené vykonávanie alebo plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva v obzvlášť dôležitom úseku, alebo

c) ak je takým činom ohrozený život mnohých ľudí alebo ak má taký čin za následok smrť.“

9. V § 86 ods. 1 na konci sa škrtajú slová „alebo na doživotie“.

§ 86 ods. 2 a 3 znie:

„(2) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak spácha taký čin ako člen organizácie, ktorej účelom je vyzvedať štátne tajomstvo,

c) ak sa týka taký čin štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého,

d) ak spácha taký čin spôsobom obzvlášť nebezpečným, v značnom rozsahu alebo pre zárobok alebo ak pácha taký čin po dlhší čas,

e) ak vyzradí štátne tajomstvo, ktorého uchovávanie sa mu výslovne uložilo alebo ktoré už podľa svojho postavenia je povinný uchovávať, alebo

f) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Kto

a) na čin uvedený v odseku 1 alebo 2 sa s niekým spolčí,

b) pre taký čin vojde do styku s cudzou mocou alebo s cudzím činiteľom, alebo

c) vojde do styku s organizáciou, ktorej účelom je vyzvedať štátne tajomstvo, v úmysle podporovať jej snahy,

potresce sa odňatím slobody na päť až pätnásť rokov.“

10. § 88 ods. 2 znie:

„(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za zvýšeného ohrozenia vlasti,

b) ak sa týka taký čin štátneho tajomstva obzvlášť dôležitého,

c) ak vyzradí štátne tajomstvo, ktorého uchovávanie mu bolo výslovne uložené alebo ktoré už podľa svojho postavenia je povinný uchovávať, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.“

11. § 91 sa zrušuje.

12. K § 92 sa pripojuje odsek 2, ktorý znie:

„(2) Rovnako sa potresce, kto úskočne alebo ľstivo vnikne do obvodu objektu dôležitého pre obranu vlasti alebo na iné také miesto.“

13. Za § 95 sa vkladá § 95a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 95a
Vniknutie na územie republiky

Kto, hoci nie je československým občanom, vnikne na územie Československej republiky, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.“

14. § 96 včítane nadpisu znie:

„§ 96
Ohrozenie záujmov republiky v cudzine

Československý občan, ktorý úmyselne ohrozí záujmy republiky tým, že v cudzine rozširuje nepravdivú zprávu o pomeroch v republike, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.“

15. §§ 97 a 98 včítane nadpisu sa zrušujú.
16. V § 99 ods. 1 na konci sa škrtajú slová „alebo na doživotie“.
17. §§ 104 až 109 a § 115 včítane nadpisov sa zrušujú.
18. V § 116 sa trestné sadzby upravujú takto: v odseku 1 sa stanoví sadzba na tri mesiace až tri roky, v odseku 3 na jeden až päť rokov.
19. V § 117 sa vypúšťa dolná hranica trestnej sadzby.
20. § 118 sa zrušuje.
21. V § 120 ods. 1 sa vypúšťa dolná hranica trestnej sadzby.
22. § 123 ods. 2 sa zrušuje.
23. § 127 znie:

„Kto spôsobí nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú zprávu, ktorá je nepravdivá, potresce sa odňatím slobody až na šesť mesiacov.“

24. Za § 127 sa vkladá § 127a, ktorý znie:

„§ 127a

Kto za zvýšeného ohrozenia vlasti spôsobí, čo aj z nedbanlivosti, nebezpečenstvo vážneho znepokojenia aspoň časti obyvateľstva nejakého miesta tým, že rozširuje poplašnú zprávu, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.“

25. §§ 128, 129 a 134 včítane nadpisov sa zrušujú.
26. Pod nadpis druhého dielu sa vkladá § 134a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 134a
Špekulácia

(1) Kto v úmysle zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech špekuluje s predmetmi potreby, najmä tým, že vo väčšom rozsahu také predmety za účelom ich scudzenia skupuje, hromadí alebo prechováva, potresce sa odňatím slobody až na tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako člen spolčenia,

b) ak spácha taký čin, hoci už bol pre taký čin odsúdený, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená vážna porucha v zásobovaní, alebo

b) ak je takým činom spôsobené nebezpečenstvo vážnej poruchy v zásobovaní značného počtu obyvateľstva.“

27. § 135 včítane nadpisu znie:

„§ 135
Poškodzovanie prevádzky

(1) Kto, čo aj z nedbanlivosti, marí alebo sťažuje prevádzku alebo rozvoj národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, najmä tým, že nesplní alebo poruší povinnosť svojho povolania, zamestnania alebo svojej služby alebo plnenie takej povinnosti obchádza, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená vážna porucha v činnosti národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, alebo

b) ak má taký čin za následok inú značnú škodu.“

28. Nadpis § 136 znie: „Nesplnenie záväzku“.

29. V § 139 ods. 3 sa stanoví trestná sadzba na pätnásť až dvadsaťpäť rokov.

30. § 145 ods. 1 znie:

„(1) Kto úmyselne spôsobí devízovému hospodárstvu značnú škodu tým, že koná proti predpisom o devízovom hospodárstve, potresce sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.“

31. V § 161 ods. 1 sa slová „alebo rozhodujúcou zložkou“ nahradzujú slovami „vyšetrovateľom, pokiaľ koná vyšetrovanie podľa trestného poriadku, štátnym notárom, pokiaľ vykonáva rozhodovaciu činnosť, alebo výkonným orgánom“.

32. V § 163 ods. 3 písm. a) sa slová „sabotáž (§§ 84 a 85)“ nahradzujú slovami „záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85)“.

33. § 164 ods. 1 znie:

„(1) Kto úmyselne neprekazí velezradu (§ 78), teror (§ 80a), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85), vyzvedačstvo (§§ 86 a 87), vojnové škodcovstvo podľa § 99, falšovanie a pozmeňovanie platidiel (§ 139), uvádzanie falšovaných a pozmenených platidiel (§ 140), všeobecné ohrozenie podľa § 190, vraždu (§ 216), lúpež (§ 232), zbehnutie (§§ 273 a 274), vzburu (§ 276), porušenie veliteľských povinností (§§ 287 a 288) alebo ohrozenie bojového ducha podľa §§ 295 a 296, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov. § 164 ods. 2 sa zrušuje. Označenie doterajšieho odseku 3 sa mení na odsek 2; slová „alebo 2" sa škrtajú a slová „sabotáž (§§ 84 a 85)" sa nahradzujú slovami „záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85)".

34. § 165 ods. 1 znie:

„(1) Kto sa hodnoverným spôsobom dozvie, že niekto iný chystá alebo spáchal velezradu (§ 78), podvracanie republiky (§ 79a), teror (§ 80a), záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85), vyzvedačstvo (§§ 86 a 87), ohrozenie štátneho tajomstva podľa § 88, vojnové škodcovstvo podľa

§ 99, nedovolené ozbrojovanie (§§ 120 a 121), falšovanie a pozmeňovanie platidiel (§ 139), uvádzanie falšovaných a pozmenených platidiel (§ 140), všeobecné ohrozenie podľa § 190, vraždu (§ 216), lúpež (§ 232), rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245 ods. 3 a 4, poškodzovanie majetku v socialistickom vlastníctve podľa § 245a ods. 2 písm. a), zbehnutie (§§ 273 a 274) alebo vzburu (§ 276) a úmyselne taký trestný čin bez odkladu neoznámi prokurátorovi alebo orgánu bezpečnosti, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov." V § 165 ods. 2 sa slová „sabotáž (§§ 84 a 85)" nahradzujú slovami „záškodníctvo (§ 84), sabotáž (§ 85)".

35. V § 166 ods. 1 sa slová „je najmenej jeden rok" nahradzujú slovami „je najmenej tri roky".
V § 166 ods. 2 a 3 sa trestné sadzby upravujú takto: v odseku 2 sa stanoví sadzba na jeden až tri roky, v odseku 3 na tri až desať rokov.

36. § 173 znie:

„Kto v úmysle mariť alebo sťažovať výkon štátneho dozoru nad cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou poruší ustanovenia zákona o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností štátom, potresce sa odňatím slobody až na dva roky."
Nadpis sa umiesti pod § 173.

37. § 174 sa zrušuje.

38. V § 175 ods. 1 sa dolná hranica trestnej sadzby stanoví na tri mesiace.

§ 175 ods. 2 znie:
„(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak má čin uvedený v odseku 1 za následok závažné porušenie činnosti úradu alebo iného verejného orgánu, národného podniku, ľudového družstva alebo inej organizácie socialistického sektora, v ktorých je páchateľ činný alebo pre ktoré pracuje,

b) ak môže byť takým činom vo zvýšenej miere ohrozená dôvera pracujúceho ľudu v nestrannosť alebo vážnosť úradu alebo iného verejného orgánu,

c) ak má taký čin za následok inú značnú škodu, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť."

§ 175 ods. 3 a 4 sa zrušujú.

39. § 176 ods. 3 sa zrušuje.

40. V § 177 ods. 1 sa vypúšťa dolná hranica trestnej sadzby.

41. V § 178 sa vypúšťa dolná hranica trestnej sadzby.

42. § 188 včítane nadpisu sa zrušuje.

43. Za § 187 sa vkladá § 188a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 188a
Príživníctvo

Kto sa živí nekalým spôsobom a vyhýba sa statočnej práci, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky."

44. Za § 188a sa vkladá § 188b, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 188b
Výtržníctvo

Kto vzbudí verejné pohoršenie tým, že sa dopustí hrubej neslušnosti alebo výtržnosti, ktoré svedčia o jeho zjavnej neúcte voči spoločnosti, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až dva roky."

45. § 190 ods. 3 písm. a) znie:

„a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve,".

46. § 192 ods. 2 písm. b) znie:

„b) ak spácha taký čin na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, alebo".

47. V § 232 ods. 3 sa stanoví trestná sadzba na pätnásť až dvadsaťpäť rokov.

48. V § 234 sa stanoví trestná sadzba na šesť mesiacov až dva roky.

49. V § 238 ods. 3 a v § 239 ods. 3 sa stanoví trestná sadzba na pätnásť až dvadsaťpäť rokov.

50. Za § 243 sa vkladá § 243a, ktorý včítane nadpisu znie:

„§ 243a
Kupliarstvo

Kto iného zjedná, pohne alebo zvedie na prevádzanie prostitúcie, alebo

kto koristí z prostitúcie prevádzanej iným,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky."

51. § 245 včítane nadpisu znie:

„§ 245
Rozkrádanie majetku v socialistickom vlastníctve

(1) Kto majetok, ktorý je v socialistickom vlastníctve, rozkráda tým, že

a) sa zmocní veci z takého majetku v úmysle nakladať s ňou ako s vlastnou,

b) nakladá s vecou z takého majetku, ktorá mu bola zverená, ako s vlastnou, alebo

c) na škodu takého majetku seba alebo niekoho iného ináč neoprávnene obohatí,

potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pre zárobok,

b) ak spácha taký čin ako člen spolčenia,

c) ak spácha taký čin, hoci už bol v posledných piatich rokoch pre taký čin odsúdený na bezpodmienečný trest odňatia slobody, alebo

d) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na päť až pätnásť rokov sa páchateľ potresce, ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená značná škoda.

(4) Odňatím slobody na desať až dvadsať rokov sa páchateľ potresce, ak činom uvedeným v odseku 1, ktorý spáchal zneužívajúc svoje postavenie ako verejný činiteľ, spôsobil značnú škodu."

52. Za § 245 sa vkladá § 245a, ktorý včítane nadpisu znie:

„Poškodzovanie majetku v socialistickom vlastníctve

§ 245a

(1) Kto na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, úmyselne spôsobí škodu, najmä tým, že vec z takého majetku zničí, poškodí alebo urobí neupotrebiteľnou, potresce sa odňatím slobody na tri mesiace až tri roky.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená značná škoda, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť."

53. § 246 znie:

„(1) Kto na majetku, ktorý je v socialistickom vlastníctve, spôsobí z nedbanlivosti škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa potresce páchateľ, ak je činom uvedeným v odseku 1 spôsobená značná škoda."

54. V § 247 ods. 2 sa škrtá písmeno d); označenie doterajšieho písmena e) sa mení na písmeno d).

55. V § 270 ods. 1 sa vypúšťa dolná hranica trestnej sadzby.

56. § 275 ods. 2 a 3 znie:

„(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce, ak je účelom činu uvedeného v odseku 1 zbehnutie do cudziny.

(3) Odňatím slobody na päť až dvadsať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie, alebo

b) ak je účelom takého činu zbehnutie k nepriateľovi."

57. § 278 znie:

„(1) Kto odoprie vykonať alebo, čo aj z nedbanlivosti, nevykoná rozkaz náčelníka, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden rok až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak čin uvedený v odseku 1 má obzvlášť ťažký následok, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1

a) za bojovej situácie, alebo

b) za vojny a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2."

58. V § 279 ods. 1 sa dolná hranica trestnej sadzby vypúšťa a horná hranica sa stanoví na jeden rok.

59. § 281 ods. 2 a § 282 ods. 2 sa zrušujú.

60. § 285 znie:

„(1) Kto v strážnej alebo inej obdobnej službe poruší, čo aj z nedbanlivosti, pravidlá poriadku tejto služby alebo osobitné nariadenia podľa neho vydané, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 pri výkone strážnej služby, ktorá má obzvlášť dôležitý štátny, hospodársky alebo vojenský význam, a ohrozí tým účel tejto služby,

b) ak bol takým činom spôsobený škodlivý následok, na odvrátenie ktorého smeroval výkon strážnej alebo inej obdobnej služby, alebo

c) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak úmyselne spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2."

61. V § 286 ods. 1 sa slovo „vnútornej" nahradzuje slovom „tejto".

62. Za § 288 sa vkladá § 288a, ktorý znie:

„§ 288a

(1) Príslušník veliteľského sboru, ktorý poruší povinnosti vyplývajúce z jeho veliteľskej funkcie v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo niekomu inému neoprávnený prospech, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na šesť mesiacov až päť rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 a čin má za následok ohrozenie bojaschopnosti alebo pohotovosti útvaru, nesplnenie dôležitej úlohy, ohrozenie zvereného materiálu alebo iný ťažký následok, alebo

b) ak pácha taký čin sústavne.

(3) Odňatím slobody na dva až desať rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie a je tu niektorá z okolností uvedených v odseku 2.

(4) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie a čin má obzvlášť ťažký následok."

63. Za § 288a sa vkladá § 288b, ktorý znie:

„§ 288b

(1) Príslušník veliteľského sboru, ktorý, čo aj z nedbanlivosti, nesplní povinnosť vyplývajúcu z jeho veliteľskej funkcie a tým spôsobí ohrozenie bojaschopnosti alebo pohotovosti útvaru, nesplnenie dôležitej úlohy, ohrozenie zvereného materiálu alebo iný ťažký následok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.

(2) Odňatím slobody na jeden až päť rokov sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny alebo za bojovej situácie."

64. § 289 včítane nadpisu sa zrušuje; pod § 290 sa vkladá nadpis „Neoprávnené obmedzovanie podriadeného".

65. § 292 znie:

„(1) Kto odníme služobnému určeniu súčasť výzbroje, výstroja alebo iného materiálu, ktorý je mu zverený na výkon služby alebo na osobnú potrebu, najmä tým, že ju odcudzí, založí alebo zničí alebo poškodí, potresce sa odňatím slobody až na päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchateľ potresce,

a) ak spácha čin uvedený v odseku 1 a čin má za následok značnú škodu, alebo

b) ak je tu iná obzvlášť priťažujúca okolnosť.

(3) Odňatím slobody na dvadsaťpäť rokov alebo smrťou sa páchateľ potresce, ak spácha čin uvedený v odseku 1 za vojny a čin má obzvlášť ťažký následok.“

66. Za § 292 sa vkladá § 292a, ktorý znie:

„§ 292a

Kto na súčasti výzbroje, výstroja alebo iného materiálu, ktorý je mu zverený na výkon služby alebo na osobnú potrebu, spôsobí z nedbanlivosti škodu nie nepatrnú, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok.“

67. §§ 293, 297, 298 a 304 včítane nadpisov sa zrušujú.

68. § 305 znie:

„Ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, možno kázensky vybaviť trestné činy uvedené v § 271 ods. 1, § 272 ods. 1 a 2, § 278 ods. 1, § 279 ods. 1, §§ 281 a 282, § 283 ods. 1, § 284 ods. 1, § 285 ods. 1, § 286 ods. 1, § 288a ods. 1, § 288b ods. 1, § 291, § 292a, § 302 a § 303 ods. 1, a ak je činom spôsobená len nepatrná škoda, tiež trestný čin uvedený v § 292 ods. 1.“

Čl. VI

Trest odňatia slobody na doživotie uložený predo dňom účinnosti tohto zákona sa mení na trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku. Ak bol uložený trest odňatia slobody na doživotie ako dodatkový trest, mení sa na trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov súhrn trestov.

Čl. VII

Ak súhrn postupne uložených neodpykaných trestov odňatia slobody alebo ich zvyškov ku dňu vyhlásenia rozsudku súdom prvej stolice v poslednej veci, ku ktorému došlo pred začiatkom účinnosti tohto zákona, je viac než dvadsaťpäť rokov, zníži ho súd na dvadsaťpäť rokov.

Čl. VIII

(1) Trest zákazu činnosti navždy uložený pred začiatkom účinnosti tohto zákona sa mení s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku na trest zákazu činnosti na desať rokov.

(2) Trest zákazu pobytu navždy uložený pred začiatkom účinnosti tohto zákona sa mení s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku na trest zákazu pobytu na desať rokov.

Čl. IX

Minister spravodlivosti sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov vyhlásil úplné znenie trestného zákona, ako vyplýva z neskorších predpisov.

Čl. X

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1957; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Generál plukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.